

בלק נעזר בבלעם במלחמתו עם מואב ומקשה מדוע הזכיר אשר תברך מבורך

כִּי יֵדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ וְגו'. וְכִי מֵאֵן הָיָה יָדַע. מנין היה יודע בלק שברכותיו של בלעם מתקיימות **הָא אוֹקְמוּנָה,**

יְהֵא בְקִדְמִיתָא כְּתִיב ומשיב כבר ביארוהו החכמים שהרי כתוב, (במדבר כא) **וְהוּא נִלְחָם בַּמֶּלֶךְ מוֹאָב הָרֹאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת כָּל אֲרָצוֹ**

מִיָּדוֹ, וְדֹאנֵר לִיָּה לְבָלְעָם וְכו'. שבלק נלחם קודם עם מואב ולא יכול לו, ושכר את בלעם שיקלל אותם וע"כ כבש את ארץ מואב. **אֲבָל** יש לפרש עוד **כִּי**

יֵדַעְתִּי, יְדִיעָה וְדָאֵי יָדַע, בְּחֻכְמָתָא דִּילִיָּה ידיעה ממש הוא ידע בעין שכלו על ידי חכמת הציפור שהיתה לו. **אֶת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ,**

מֵאֵי אֲצִטְרִיךְ הָכָא בְּרָכָה, יְהֵא בְּגִין קִלְלָה הָיָה אָזִיל למה אמר לו את אשר תברך מבורך הרי הוא מחזר אחריו שיקלל את ישראל ולא שיברכם.

וְאִי הָהוּא מֶלֶךְ דִּהוּה יָדַע מִן בָּלְעָם בְּקִדְמִיתָא, קִלְלָה הָיָה, **מֵאֵי אֶת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ** ואם אותו הדבר שידע מבלעם

זה שכשהוא מקלל קללתו מתקיימת כמו שהיה במלחמתו עם מואב אם כן למה הזכיר כאן גם שברכתו מתקיימת.

בלק רצה לברך את המלכות ולקלל את ישראל

אֶלָּא מֶלֶךְ הָכָא, וְלֹא יֵדַעְנָא בְּה, וְלֹא זְכִינָא בְּה, עַד דֹּאֲתָא רַבִּי אֶלְעָזָר וְדַרְשׁ אלא ודאי שיש כאן דבר סוד ולא

ידעתי ולא זכיתי להשיגו עד שבא רבי אלעזר ודרש, **אֲבָרְכָה אֶת**

יְהוָה בְּכָל יַעַת תִּמְיֹד תִּהְיֶה בְּפִי. וּכְתִיב (תהלים טז) אֲבָרֶךְ
את יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲזָנִי. מֵאֵן (ס"א אֶצְטְרִיךְ) דְּאֶצְטְרִיךְ בְּרַכְתָּא
מִן תַּתָּאִי מִי הוּא שְׁצִירֵךְ בְּרַכָּה מִהַחֲתוּנִים. אַתָּה, הַמְּלָכּוֹת הַנִּקְרָאֹת "את" וּלְכֹן
אִמְרַ אֲבִרְכָּה "את" אֲבָרֶךְ "את" דְּהָא אֶתְאַחֵד בְּהוּ כְּשִׁלְהוּבָא
בְּפִתִּילָהּ כִּי הַמְּלָכּוֹת מִתְאַחֲדִת עִם יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַשְּׁלֵהֶבֶת הַקְּשׁוּרָה בְּפִתִּילָהּ. וְדוּד
דְּהוּא יָדַע דָּא, אִמְרַ אֲבִרְכָּה אַתָּה וְדוּד הַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא אַחֲזוּזָה בְּמְלָכּוֹת יָדַע
אַתָּה זֶה וּלְכֹן אִמְרַ אֲבִרְכָּה "את". אִמְרַ הֵהוּא רָשָׁע, הֵהוּא דְּרָגָא
דְּלִהוּן, אַחֲרִיד בְּהוּ, בְּגִין בְּרַכָּאֵן דְּלִהוּן, דְּקָא מְבָרְכִין
לֵיהּ בְּכָל יוֹמָא אִמְרַ אוֹתוֹ הִרְשַׁע בִּלְעָם, הַמְּלָכּוֹת שֶׁהִיא הַמְּדֻרְגָּה שֶׁלֹּא
אַחֲזוּזָה בָּהֶם כְּשִׁלְהֶבֶת בְּפִתִּילָהּ רַק בְּזִכּוֹת הַבְּרָכּוֹת שֶׁהֵם מְבָרְכִים לָהּ בְּכָל יוֹם. חֵילָא
אִית לָךְ לְבָרְכָא לְהֵהוּא דְּרָגָא, וְתַעֲקֹר לָהּ מִנִּיּוּהוּ גַם לָךְ
יֵשׁ כַּח לְבָרֶךְ אֶת הַמְּלָכּוֹת וְע"י כֵּן הִיא לֹא תַצְטָרֵךְ לָהֶם וְלֹא תִהְיֶה אַחֲזוּזָה בָּהֶם וְכַךְ תַּעֲקֹר
אַחֲזוּזָה וּשְׁמִירָתָה עֲלֵיהֶם וְדָא הוּא כִּי יִדְעָתִי אַתָּה אֲשֶׁר תִּבְרַךְ
מְבֹרָךְ וְגו'. וּבְדָא נִיכּוּל בְּהוּ וְזֶהוּ שֶׁאִמְרַ בִּלְעָם כִּי יָדַעְתִּי "את" אֲשֶׁר תִּבְרַךְ
מְבֹרָךְ כְּלוּמַר תִּבְרַךְ אֶת הַמְּלָכּוֹת וְכַךְ נִסְלַק אַחֲזוּזָה מִיִּשְׂרָאֵל וְנוֹכַל לְהַלָּחֵם בִּישְׂרָאֵל.
תִּבְרַךְ לְהֵהוּא דְּרָגָא וְתִילוּט לְפִתִּילָהּ תִּבְרַךְ אֶת הַמְּלָכּוֹת שֶׁהִיא
בַּחֲנִינָה הַשְּׁלֵהֶבֶת הַאֲחֻזָּה בְּפִתִּילָהּ שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הַפִּתִּילָהּ עֲצָמָה שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל תִּקְלַל.
וְעַל דָּא אִמְרַ, וְאַנְכִּי אֶקְרָה כֹּה, אֶעֱקֹר לָהּ מִנִּיּוּהוּ, דְּלֹא
יִתְאַחֵד בְּהוּ וּלְכֹן אִמְרַ בִּלְעָם לְבָלֵק וְאַנְכִּי אֶקְרָה כֹּה" אֶעֱקֹר אֶת אַחֲזוּזָה הַמְּלָכּוֹת

הַנִּקְרָאֹת כֹּה מִהֶם וְכַךְ אוֹכַל לְקַלְלָם.

הרשע רצה להנהיג ולהמשיך את המלכות מעם ישראל ע"י שיחטאו את ישראל

וְתוֹ אֶקְרָה כֹּה, וְעוֹד יֵשׁ לִפְרֹשׁ מִהוּ אִיקְרָה כֹּה **אֲנִיִּיד וְאֲמַשִּׁיד**
לְהֵהוּא דִּרְגָא, בְּחוּבִין וּמִסְאֲבִי וּבִקְרִי וּבִטּוּמָא
דְּעִבְרוּ בְנוֹי, וְהִיא תַעֲבִיר עֲמָהוֹן גְּמִירָא אֲנִי אֲנַהִיג וְאֲמַשִּׁיד אֶת

המלכות מהם שלא תאחז בהם ע"י שאחטא את בניה בחטאים ובקרי ובטומאה והיא כבר
 תעשה איתם כליה ח"ו. **מִיד וַיִּלְכוּ זְקֵנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן**
וּקְסָמִים בִּיָּדָם ומדוע שלח אותם בלק עם קסמים בידם **דִּלָּא יִימָא**
הֵהוּא רָשָׁע דִּלָּאוּ הַמְּנִיָּה אֵינּוֹן זִינִין חֲרָשִׁין דְּאַצְטְרִיד
בִּידוֹ לְהִתְעַכֵּב עַל־יְהוָה (וַיִּתְעַכֵּב עַל־יְהוָה). כדי שלא יהיה לבלעם תירוץ שהוא
 צריך להתעכב כי עדין אין לו את הכשפים שצריך בשביל הקללה.

אתה סוד ארון הברית המלכות שגולה עם ישראל

פֶּתַח וְאָמַר, (ירמיה ל) **וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְאַל**
תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֲתָךְ אֲנִי וְגו'. הֵאִי קָרָא אֶתְמַר
וְאַתָּעֲרוּ בֵּיהּ זה הפסוק כבר נאמר פירושו והתעוררו החברים לפרש סודו, **אֲבָל**
עַד כְּעַן אֵית לְאַתָּעֲרָא יִתִּיר אבל עדין יש להתעורר יותר בו. **אַתָּה,**
מֵאִי אֵיְהוּ מֵה רומז המילה "אתה". **רָזָא אֲרוֹן הַבְּרִית דִּדָּא אֵיְהוּ**
דִּרְגָא דְּאַזְלָא בְּגִלּוּתָא בְּהִידֵי בְּנֵהָא עֲמָא קְדִישָׁא. ומבאר

שזה סוד ארון הברית, שהיא המלכות והיא הבחינה הגולה עם ישראל ונקראת ארון הברית
 כי כמו שהארון הלוחות מונחות בו שהם תורה שבכתב תפארת, כך המלכות כלול בה

התפארת, וזהו א"ת היא אורייתא מא' עד ת' וזה' הוא הארון (אור יקר). **מִשֶּׁה**
בִּשְׁעֵתָא דְּבַעַא רַחֲמִין עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, מַה פְּתִיב כאשר
 עם ישראל התאוו תאוה במדבר לאכול בשר ומשה רבינו ביקש עליהם רחמים מה כתוב
 (במדבר יא) **וְאִם כָּכָה אַתָּה עוֹשֶׂה לִּי הֲרֹגֵנִי נָא הָרוֹג,**
וְאַוְקְמוּהָ. ולא אמר אתה אלא "את" וכבר ביארוהו החכמים.

משה רבנו אמר לקב"ה אם כך אתה עושה לי נמצא שאתה עושה תיבת אתה
 לאת

אֲבֵל יש לפרש עוד **הֲכִי אָמַר מִשֶּׁה, דְּרָגָא חָד דִּיהִבִּית לִי**
אֶקְרִי אֶתָּה, בְּגִין דְּלִית לִיהּ פְּרִישׁוּ מִמֶּךָ כך אמר משה
 רבינו לפני הקב"ה, מדריגה אחת שנתת לי ונקראת אתה בלשון נוכח לפי שאינה נפרדת
 ממך. **ה' דִּילָהּ אֶתְאַחַד בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל** ואות ה' של תיבת אתה וזה'
 אחרונה של שם הוי"ה היא המתאחדת עם ישראל. **אִי אַתָּה** (ס"א תְּשִׁיבִי לֹון מַעֲלָמָא)
יִשְׁתַּבֵּחִי לֹון בְּעֵלְמָא, הָא ה' דְּשִׁמְאָ דָּא דְּאֶתְאַחַד בְּהוּ
אֶתְעֵבֵר מִנִּיהּ ואם ח"ו תכלה אותם מהעולם הרי האות ה' של תיבת אתה הרומז
 אל המלכות יסתלק ממנה ויהיה "את", **אִי הֲכִי אַתָּה עוֹשֶׂה לִּי, דְּה' דְּה'**
עֶקְרָא דְּשִׁמְאָ דָּא אֶתְעֵקֶר וזה שאמר אם ככה נמצא שאתה עושה תיבת
 'אתה' ל'את' ואות ה' שהוא עיקר השם שלה יעקר ח"ו.